

Sygn. akt: I C 771/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Szczytnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Podubińska
Protokolant:	Hubert Tomaszewski

po rozpoznaniu w dniu 27 lipca 2017 r. w Szczytnie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. B.

przeciwko D. A.

roszczenia z weksła

I. zasądza od pozwanej D. A. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. B. kwotę 4723,30 zł (cztery tysiące siedemset dwadzieścia trzy 30/100),

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. nie obciąża pozwanej kosztami procesu na rzecz powoda

Sygn. akt I C 771/17 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w B. w pozwie, który wpłynął do tut. Sądu w dniu 26 kwietnia 2017 roku domagał się zasądzenia od D. A. kwoty 4.723,30 złotych wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 29 marca 2017 roku oraz kosztów procesu, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwana poprzez podpisanie w dniu 18 listopada 2015 roku weksła in blanco zobowiązała się do zapłaty w dniu 28 marca 2017 roku kwoty wskazanej na wekslu tj. 4.723,30 złotych. Powód w dniu 26 lutego 2017 roku wezwał pozwaną do wykupu weksła. Powód domagał się również zgodnie z pkt 13.1. umowy odsetek umownych za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP.

Pozwana D. A. na rozprawie w dniu 27 lipca 2017 roku nie kwestionowała roszczeń powoda. Potwierdziła, iż zawarła z powodem umowę pożyczki oraz że to jej podpis widnieje na wekslu.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 18 listopada 2015 roku pozwana D. A. zawarła z (...) S.A. w B. umowę pożyczki nr (...). Pozwana na jej podstawie uzyskała pożyczkę w wysokości 2.000 złotych, zaś zobowiązała się do spłaty kwoty 4.723,30 złotych. Zabezpieczenie spłaty zaciągniętego zobowiązania stanowił weksel in blanco wystawiony przez pozwanego w dniu zawarcia umowy.

Powód (...) S.A. w B. był w posiadaniu weksla in blanco podpisanego przez D. A. w dniu 18 listopada 2015 roku. weksel wypełniono na kwotę 4.723,30 złotych, płatną dnia 28 marca 2017 roku.

Powód pismem z dnia 26 lutego 2017 roku wezwał pozwaną do wykupu weksla.

(dowód: weksel k.5, wypowiedzenie umowy pożyczki k. 6)

Pozwana D. A. otrzymuje emeryturę w wysokości 1.284 zł. Nie ma innych osób na utrzymaniu. Ponosi koszty utrzymania mieszkania w wysokości 408 zł, przeznacza 350 zł za energię elektryczną (w rozliczeniu za 2 miesiące) oraz 50 zł za telefon. Pozwana przyjmuje na stałe leki na nadciśnienie, za które płaci 40 zł miesięcznie. Spłaca również kredyt na samochód syna, rata kredytu wynosi 550 zł. Czasami otrzymuje od syna zwrot tej kwoty. D. A. zawarła z powodem umowę pożyczki celem sfinansowania nagrobku dla jej zmarłego męża.

(dowód z przesłuchania stron – pozwanej k. 23)

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 4.723,30 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 29 marca 2017 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania. Dochodzona pozwem należność wynikała z weksla, który został wystawiony jako weksel in blanco, zabezpieczającym wykonanie umowy pożyczki z dnia 18 listopada 2015 roku. Zatem do procesu prowadzonego na podstawie tak wystawionego weksla wypełnionego później przez wierzyciela wekslowego i nie puszczonego w obieg w drodze indosu, do odpowiedzialności pozwanego i zakresu postępowania zastosowanie mieć będzie art. 10 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo Wekslowe (j.t. Dz.U. 2016r., poz. 160).

Zobowiązanie wekslowe jest zobowiązaniem samodzielnym i abstrakcyjnym. Polega ono na oderwaniu weksla od stosunku podstawowego, co oznacza, że brak, nieważność lub wadliwość stosunku kauzalnego nie ma wpływu na ważność zobowiązania wekslowego. Z chwilą wystawienia weksla in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksla, a osobą, której ten weksel zostaje wręczony określające sposób jego uzupełnienia. Porozumienie takie jest umową zawieraną pomiędzy odbiorcą weksla, a wystawcą weksla lub akceptantem, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego.

Zaciągnięcie abstrakcyjnego zobowiązania wekslowego powoduje dla dotychczasowego wierzyciela z zobowiązania kauzalnego uzyskanie nowej wierzytelności. Zapłata weksla skutkuje wygaśnięciem obu zobowiązań, ale uiszczenie należności w ramach stosunku kauzalnego takiego skutku nie wywołuje; w tym m.in. przejawia się abstrakcyjność zobowiązania wekslowego. Tak więc pod względem prawnym, wystawienie i wręczenie wierzycielowi weksla in blanco pociąga za sobą powstanie między stronami nowego, samodzielnego stosunku materialno-prawnego opartego na przepisach prawa wekslowego. Posiadacz weksla ma roszczenie wekslowe, choćby przy powstaniu zobowiązania wekslowego nie było żadnego szczególnego tytułu zobowiązania (causa), choćby ten tytuł był nieważny lub zgasł. W stosunku jednak pomiędzy wystawcą, a remitentem samodzielność tego zobowiązania ulega znacznemu osłabieniu z uwagi na możliwość podniesienia przez wystawcę zarzutów ze stosunku podstawowego bez ograniczeń. Spór przenosi się wówczas na płaszczyznę stosunku podstawowego, który w związku z zarzutami wystawcy podlega badaniu przez Sąd oceniający zasadność wydania nakazu zapłaty. Zgodnie jednak z art. 10 ustawy to wystawca winien udowodnić, iż weksel wypełniono niezgodnie z porozumieniem wekslowym.

Weksel przedłożony przez powoda był wekslem ważnym, a jego treść nie nasuwała wątpliwości, co do swej prawdziwości, tak w zakresie osnowy, jak i stanu dokumentu. Weksel ten spełnia w zakresie swej treści wymagania, o których mowa w 101 pkt 1-7 ustawy, a zatem zawiera nazwę „weksel” w samym tekście dokumentu, przyrzeczenie bezwarunkowej zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej (kwoty 4.723,30 złote), zawiera wskazanie terminu płatności (tj. dzień 28 marca 2017 roku), miejsce płatności (B.) określenie podmiotu, na rzecz którego zapłata ma być dokonana (tj. (...) S.A. w B.) datę i miejsce wystawienia weksla (B., 18 listopada 2015 roku), czytelny podpis wystawcy weksla (D. A.). Pozwana nie podniosła zarzutów wskazujących na wypełnienie weksla niezgodnie z porozumieniem wekslowym,

nie podnosiła również zarzutów dotyczących ważności weksla. Pozwana nie kwestionowała w ogóle roszczenia strony powodowej.

W konsekwencji, Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 4.723,30 złote, dochodzoną pozwem, uznając, że należność wekslowa w tym zakresie istnieje i nie została spełniona.

Sąd oddalił natomiast powództwo w zakresie żądania odsetek umownych za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Zgodnie z art. 5 ustawy Prawo wekslowe w wekslu, płatnym za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu, może wystawca zastrzec oprocentowanie sumy wekslowej. W każdym innym wekslu zastrzeżenie takie uważa się za nienapisane. Stopa odsetek powinna być określona w wekslu, w braku jej określenia zastrzeżenie oprocentowania uważa się za nienapisane. Odsetki bieżą od daty wystawienia wekslu, jeżeli nie wskazano innej daty. Zastrzeżenie oprocentowania sumy wekslowej może umieścić tylko wystawca lub osoba, która zgodnie z porozumieniem z wystawcą uzupełniła weksel in blanco. Umieszczenie zaś klauzuli oprocentowania przez inną osobę jest zmianą treści weksla. Wskazać w tym miejscu należy, iż na wekslu wówczas należy wpisać wysokość odsetek lub oznaczyć sposób ich określenia, przy czym stopa odsetek powinna być zgodna z przepisami dotyczącymi ich maksymalnej wysokości. W przedmiotowej sprawie powód nie zaznaczył odsetek na wekslu, wobec czego Sąd w tym zakresie powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., który stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami procesu, również kosztami zastępstwa procesowego. Regulacja ta ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu wyrażonej w art. 98 k.p.c. Jest rozwiązaniem szczególnym, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności, które w ocenie Sądu w niniejszej sprawie zaistniały. Do kręgu okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek z art. 102 k.p.c. należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i będące „na zewnątrz” procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego. Pozwana nie kwestionowała żądania pozwu. Nadto w miarę swoich możliwości regulowała zadłużenie względem powoda. Wskazać również należy na trudną sytuację finansową pozwanej, która otrzymuje emeryturę w kwocie 1.284 zł, z czego przeważająca większość przeznaczana jest na utrzymanie mieszkania, leczenie czy spłatę pozostałych zobowiązań kredytowych pozwanej, a jednocześnie cel, na jaki zobowiązania zostały zaciągnięte nie są zbyt kosztownymi. Powyższe w ocenie Sądu nie może pozostawać bez wpływu na orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)

S., dnia 11 sierpnia 2017 roku